

Sygn. akt VIII Gz 82/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2016 r

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie :

Przewodniczący: SSO Patrycja Baranowska

Sędziowie: SSO Natalia Pawłowska Grzelczak (spr.)

SSR del. Anna Górnik

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016 r, w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy powództwa T. K.

przeciwko T. C.

o zapłatę

w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie pod sygn. akt X GC 647/12, zakończonego prawomocnym zarządzeniem o zwrocie pozwu,

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 28 września 2015r., sygn. akt. GC 1054/15

postanawia :

oddala zażalenie.

SSO Natalia Pawłowska – Grzelczak SSO Patrycja Baranowska SSR del. Anna Górnik

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w przedmiocie skargi powódki o wznowienie postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie pod sygn. akt X GC 647/12, zakończonego prawomocnym zarządzeniem o zwrocie pozwu, odrzucił skargę.

U podstaw tego rozstrzygnięcia legło stwierdzenie, że skarga o wznowienie postępowania przysługuje od orzeczenia merytorycznego. Sąd Rejonowy wskazał, że zarządzenie o zwrocie pozwu nie należy do orzeczeń merytorycznych i okoliczność ta stanowi samoistną podstawę do odrzucenia skargi jako niedopuszczalnej. Sąd pierwszej instancji odwołał się także w swoim rozstrzygnięciu do orzeczeń Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 1973 roku, I CZ 152/72, z dnia 24 lipca 1980 roku, I CZ 82/80 i z dnia 19 marca 2012 roku, II UO1/12).

Z orzeczeniem tym nie zgodziła się skarżąca T. K. i wywiodła zażalenie na przedmiotowe orzeczenie. Skarżąca wniosła o:

- uchylenie zaskarżonego postanowienia,

- zasądzenie kosztów postępowania od pozwanego na rzecz powódki,

- przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika ustanowionego z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.

W uzasadnieniu wskazano, że Sąd Rejonowy dokonując zwrotu pozwu nieprawidłowo wezwał powódkę do usunięcia braków formalnych pozwu i wadliwie zastosował art. 130 § 1 i 2 kpc. Zdaniem skarżącej na skutek nieprawidłowej decyzji Sądu Rejonowego została ona pozbawiona możliwości działania bez swojej winy. Podniosła, że doszło do naruszenia przepisów postępowania cywilnego, a naruszenie to ma charakter obiektywny i jest niezależne od zachowania powódki (strony).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

Zdaniem Sądu Odwoławczego ocena przedstawiona w uzasadnieniu orzeczenia Sądu I instancji, obejmująca dokonaną przez ten Sąd wykładnię zastosowanych przepisów prawa okazała się właściwa i nie budzi zastrzeżeń Sądu Okręgowego. Sąd II instancji w pełni akceptuje stanowisko Sądu meriti i przyjmuje za własne, czyniąc je integralną częścią poniższych rozważań.

Należy podkreślić, iż dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania została określona w przepisie art. 399 § 1 k.p.c., zgodnie z rzezonym przepisem, można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu. Mając na uwadze powyższe, wznowienie postępowania służy m. in do prawomocnych orzeczeń merytorycznych rozstrzygających sprawę co do istoty a więc w stosunku do wyroków, nakazów zapłaty w postępowaniu nakazowym, upominawczym i jak się wydaje, również w elektronicznym postępowaniu upominawczym (art. 353²), oraz postanowień co do istoty sprawy w trybie nieprocesowym (zob. postanowienie SN z dnia 4 stycznia 1973 r., I CZ 152/72, OSNC 1973, nr 7-8, poz. 143). Nie jest na podstawie art. 399 § 1 kpc dopuszczalne wznowienie postępowania zakończonego w szczególności prawomocnym postanowieniem odrzucającym pozew lub umarżającym postępowanie (zob. postanowienie SN z dnia 24 lipca 1980 r., I CZ 82/80, LEX nr 8256). W orzecznictwie przyjęto również, że skarga o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia kasacji do rozpoznania nie jest dopuszczalna (zob. postanowienie SN z dnia 6 maja 2003 r., I CO 7/03, OSNC 2004, nr 1, poz. 14; postanowienie SN z dnia 21 sierpnia 2003 r., III CO 9/03, OSNC 2004, nr 4, poz. 68). W doktrynie wyrażono także odmienne stanowisko, przyjmując w razie odmowy przyjęcia kasacji do rozpoznania dopuszczalność wznowienia postępowania zakończonego w takiej sytuacji prawomocnym wyrokiem sądu drugiej instancji. Wobec obecnej regulacji skargi kasacyjnej jako środka zaskarżenia orzeczeń prawomocnych kontrowersje te tracą na aktualności. Nie jest dopuszczalne wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem w postępowaniu upadłościowym (zob. art. 35 i 229 p.u.n.). Na podstawie nowelizacji z dnia 22 grudnia 2004 r do art. 399 dodano § 2, dopuszczający wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem. Dotyczy to wyłącznie sytuacji, gdy postanowienie zostało oparte na akcie normatywnym, w stosunku do którego Trybunał Konstytucyjny orzekł o jego niezgodności z Konstytucją RP, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą. Zmiana ta, stanowiąca wyłom w dotychczasowej regulacji skargi o wznowienie postępowania, jest konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego orzekającego o niekonstytucyjności art. 401¹ w brzmieniu sprzed nowelizacji (zob. wyrok TK z dnia 27 października 2004 r., SK 1/04, OTK-A 2004, nr 9, poz. 96).

W żadnym razie skarga o wznowienie postępowania nie ma ona zastosowania do zarządzeń przewodniczącego (por. postanowienie SN z dnia 20 kwietnia 2011 r., I CZ 23/11, LEX nr 846545). Nie wymieniają ich przepisy regulujące wznowienie postępowania, natomiast art. 362 umożliwia odpowiednie stosowanie do zarządzeń przewodniczącego jedynie przepisów rozdziału "Postanowienia sądu". Do zarządzeń przewodniczącego odpowiednie zastosowanie znajdzie natomiast art. 359 § 2 kpc, pozwalający na zmianę lub uchylenie jeszcze w czasie trwania postępowania postanowienia niekończącego postępowania w sprawie, gdy zostało ono wydane na podstawie aktu normatywnego

uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją RP, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.

Tymczasem w sprawie, której wznowienia żąda powódka (sygn. akt X GC 647/12) wydano zarządzenie o zwrocie pozwu z uwagi na brak uzupełnienia braków formalnych. Okoliczność ta stanowiła podstawę do odrzucenia skargi jako niedopuszczalnej, której podstawę rozstrzygnięcia stanowi przepis kodeksu postępowania cywilnego art. 410 § 1 „Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisane terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym”. Zgodnie z rzeczonym przepisem skarga o wznowienie postępowania podlega badaniu wstępnemu. Przedmiotem badania Sądu jest przede wszystkim stwierdzenie czy strony zachowały terminy jak również określenie czy istnienia jednej z ustawowych podstaw wznowienia. Skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu, jeżeli z okoliczności konkretnej sprawy podana podstawa nie zostanie przez Sąd stwierdzona.

Reasumując stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy orzekł w przedmiocie odrzucenia skargi.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił zażalenie.

Rozstrzygnięcie o kosztach pozostawiono referendarzowi Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie.

SSO Natalia Pawłowska – Grzelczak SSO Patrycja Baranowska SSR del. Anna Górnik